

บทที่ 4

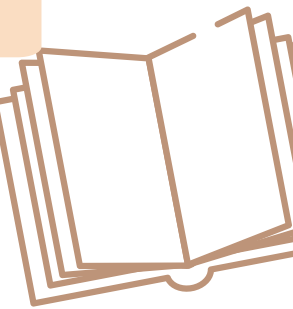
ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

บรรยายโดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.हररषा कलूयजनर्थपण्ठ

หัวข้อเนื้อหาประจำบท

1. ประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย
2. การควบคุมธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย
3. สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

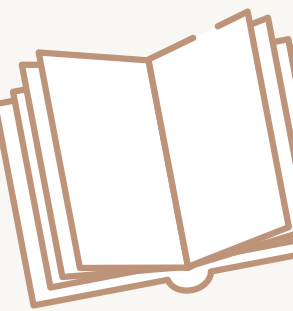
ธุรกิจประกันภัยมีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากช่วยส่งเสริมการออม ซึ่งนำไปสู่การลงทุนในธุรกิจอื่น ๆ แม้ว่าจุดเริ่มต้นของธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยจะไม่ใช่ที่แน่ชัด แต่ธุรกิจนี้มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนหลายแห่งที่กำกับดูแล เพื่อให้ธุรกิจประกันภัยดำเนินไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

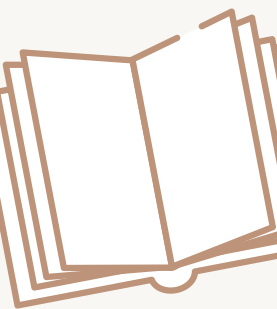
การประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยนั้นไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด แต่ได้ปรากฏตามประวัติศาสตร์การประกันภัยในประเทศไทยเริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยพ่อค้าชาวต่างชาติได้นำระบบการประกันภัยทางทะเลและขนส่งเข้ามาใช้ในการค้าขาย ต่อมาในปี ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2451) ได้มีการประกาศใช้" พระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท ร.ศ. 130 "ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับแรกที่กล่าวถึง การประกันภัย และในปี พ.ศ. 2471 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจประกันภัยต้องได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน นับแต่นั้นเป็นต้นมา ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยก็ได้มีการพัฒนาและเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สมาคมประกันวินาศภัย, 2549, หน้า 31)

ประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

ธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยเริ่มต้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 5) โดยบริษัทตัวแทนจากต่างประเทศ แต่ไม่ประสบความสำเร็จนัก หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ธุรกิจประกันภัยขยายตัวรัฐบาลจึงออกกฎหมายควบคุมเพื่อคุ้มครองประชาชน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) มีการตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายฯ พ.ศ. 2471 และประกาศกระทรวงฯ ในปี พ.ศ. 2472 ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 มีการออกพระราชบัญญัติประกันชีวิตและประกันวินาศภัย และในปี พ.ศ. 2535 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย รวมถึงออกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ เพื่อควบคุมและส่งเสริมธุรกิจประกันภัยให้มีความมั่นคง

การควบคุมธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

ธุรกิจประกันภัยเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก จึงต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ปัจจุบันกฎหมายหลักที่ควบคุมธุรกิจประกันภัย ได้แก่ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ และพระราชบัญญัติผู้ประกอบการเรือโดยสารรับจ้าง (สมาคมประกันวินาศภัย, 2549, หน้า 32-35)

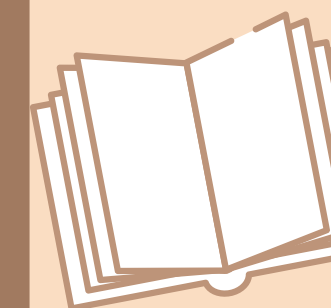
หน่วยงานที่ควบคุมธุรกิจประกันภัย ได้แก่ กรมการประกันภัย, บริษัทประกันภัย, ตัวแทนและนายหน้า (ชูเกียรติ ฤกษ์อุดม, 2542 และ สากล ธนสัตยาวิบูล, 2540)

กรมการประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยปรากฏชัดขึ้นเมื่อมี "พระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท ร.ศ. 130" ในปี พ.ศ. 2454 ต่อมาในปี พ.ศ. 2471 มีการออก "พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบ ถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชน" ซึ่งควบคุมการประกอบกิจการประกันภัย พระราชบัญญัติ นี้เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อควบคุมกิจการประกันภัยในประเทศไทย และได้มีการพัฒนา มาโดยลำดับ ดังนี้คือ

- พ.ศ. 2472 ได้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ เพื่อควบคุมกิจการประกันภัย “กองควบคุมบริษัทประกันภัย” กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม
- พ.ศ. 2484 เปลี่ยนชื่อเป็น “แผนกควบคุมประกันภัย” กองหุ้นส่วนบริษัทกรมทะเบียนการค้า กระทรวง เศรษฐกิจการ

กรมการประกันภัย

กรมการประกันภัย เป็นหน่วยงานราชการที่อยู่ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีอธิบดีกรมการประกันภัยเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด (ตามกฎหมายเรียกว่า “นายกะเบียดประกันภัย”) ทำหน้าที่ในการควบคุมและการส่งเสริมการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตทุกบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. เพื่อให้บริษัทประกันภัยมีฐานะการเงินมั่นคง
2. เพื่อดูแลให้กรมธรรม์ประกันภัยมีเงื่อนไขที่เป็นธรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
3. เพื่อควบคุมอัตราเบี้ยประกันภัยให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม
4. เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนในด้านประกันภัย
5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้สอดคล้องกับนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ

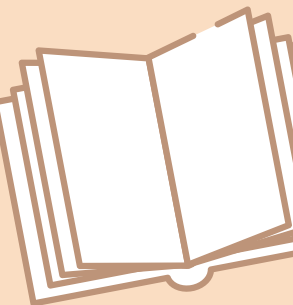

กรรมการประกันภัย

หน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการประกันภัย ประกอบด้วย

1. คຸ່ມครองสิทธิและผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัยและประชาชน
2. ทำกับ ดูแลการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย ตัวแทนและนายหน้าประกันภัย เพื่อให้ธุรกิจประกันภัยมีความมั่นคงและอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย สามารถทำหน้าที่เป็นสถาบันรับเสี่ยงภัยและระดมเงินออมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้เจริญก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชาติ รวมทั้งให้มีศักยภาพพร้อมสำหรับการแข่งขัน เมื่อเปิดเสรีการค้า
4. ทำกับ ดูแลให้มีการปฏิบัติในเรื่องการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากกรณีให้เป็นไปตามบทบัญญัติของ

กฎหมาย

กรมการประกันภัย

กรมการประกันภัย แบ่งส่วนราชการออกเป็น 9 ส่วน ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองตรวจสอบและกำกับ
3. กองนิติการ
4. กองประกันชีวิต
5. กองประกันวินาศภัย
6. กองวิชาการและสถิติ
7. สำนักงานนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
8. สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเขต (4 เขต)
9. สำนักงานประกันภัยจังหวัด (75 จังหวัด)

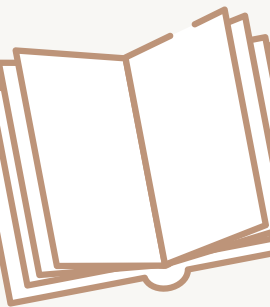

บริษัทประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียของประชาชนกลุ่มมาก และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม โดยทั่วไปบริษัทประกันภัยจะแบ่งส่วนการดำเนินงานตามหน้าที่ดังนี้

- 1 **การพิจารณารับประกันภัย (underwriting)** บริษัทประกันภัยจะต้องมีนโยบายรับประกันภัย ซึ่งหมายถึง การเลือกภัยที่จะรับเสี่ยงแต่ละรายว่าอยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 หรือไม่ ในการนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงสภาวะภัยทางด้านกายภาพ (physical hazard) และสภาวะภัยทางด้านศีลธรรม (moral hazard) ซึ่งมีผลต่อความสูญเสียเป็นอย่างมาก

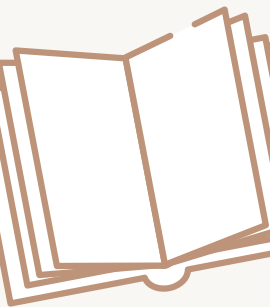

บริษัทประกันภัย

นอกจากนี้ บริษัทประกันภัยต้องพิจารณาปัจจัยหลายอย่างในการรับประกันภัย เช่น ประวัติความเสียหาย ความร่วมมือในการป้องกันภัย และความสามารถในการรับประกันภัย ตาม พ.ร.บ.ประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ เพื่อให้ธุรกิจประกันภัยมีความมั่นคงและน่าเชื่อถือ

- 2 **การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย (rating)** เป็นการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยนั้นแตกต่างจากการกำหนดราคาสินค้าทั่วไป ตรงที่บริษัทประกันภัยไม่สามารถทราบต้นทุนที่แน่นอนล่วงหน้าได้ เช่น ค่าสินค้าไหมทดแทน ซึ่งจะทราบก็ต่อเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาเอาประกันภัยแล้ว ดังนั้น บริษัทประกันภัยจึงต้องคาดการณ์ว่า เบี้ยประกันภัยที่เก็บจะเพียงพอต่อการจ่ายค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ พร้อมกับมีกำไรเหลืออยู่บ้าง

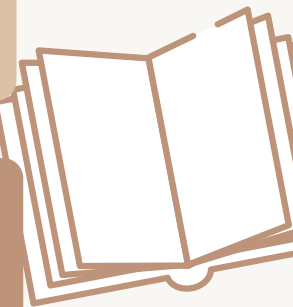

บริษัทประกันภัย

3 **การตลาดและการบริการ (marketing and servicing)** ธุรกิจประกันภัยเป็นอุตสาหกรรมบริการ ที่ไม่ได้ขายสินค้าที่จับต้องได้ แต่ขายบริการความคุ้มครองภัย โดยอาศัยตัวแทนหรือนายหน้าประกันภัยเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในเงื่อนไขกรมธรรม์ เพื่อที่จะได้เลือกความคุ้มครองที่เหมาะสมกับตนเอง

4 **การจัดการค่าสินไหมทดแทน (claim administration)** ความเหมาะสมและความถูกต้องในการจัดการค่าสินไหมทดแทน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของบริษัทประกันภัย การประวิงและการต่อรองการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะทำให้ประชาชน และผู้เอาประกันภัยมีทัศนคติ ที่ไม่ดีต่อการขยายตลาดของบริษัทประกันภัยในอนาคตได้

บริษัทประกันภัย

บริษัทประกันภัยจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสืบให้รู้แน่ชัดถึงความสูญเสีย ที่ได้เกิดขึ้น โดยไปสำรวจ ณ สถานที่ที่เกิดเหตุ ประเมินค่าเสียหาย วินิจฉัยเงื่อนไขในกรมธรรม์เกี่ยวกับความคุ้มครองที่ระบุในกรมธรรม์ ตลอดจนการอนุมัติจ่ายค่าสินไหมทดแทนภายในเวลาอันสมควร การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยทั่วไป ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

- 4.1 ผู้เอาประกันภัยจะต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้บริษัทประกันภัยทราบโดยด่วนที่สุด
- 4.2 บริษัทประกันภัยตรวจสอบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ได้รับการคุ้มครองตามกรมธรรม์หรือไม่
- 4.3 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในจำนวนที่ยุติธรรมและทันท่วงทีแก่ผู้เอาประกันภัยที่ได้รับคามเสียหายนั้น
- 4.4 ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เอาประกันภัยที่ได้รับคามเสียหาย เช่น ช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล หรือช่วยเหลือครอบครัวกรณีเสียชีวิต เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัทฯ

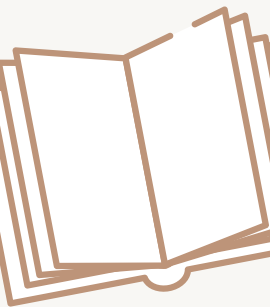
5 **การประกันภัยต่อ (reinsurance)** บริษัทประกันภัยก็เหมือนกับผู้เอาประกันภัยทั่วไป ที่จะต้องมีการกระจายความเสี่ยงภัยที่ตนรับไว้ ออกไปสู่ผู้รับประกันภัยรายอื่นให้อยู่ระดับที่เหมาะสม บริษัทประกันภัยต้องมีการประกันภัยต่อด้วยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 เพิ่มขีดความสามารถในการรับประกันที่มีจำนวนเงินเอาประกันสูง ๆ ได้สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้บริษัทสามารถที่จะขยายตลาดของได้โดยไม่มีอุปสรรคมากนัก

5.2 ช่วยให้มีกำไรที่มีเสถียรภาพ

5.3 ป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากมหันตภัย

5.4 เพื่อรับความช่วยเหลือด้านความรู้และวิชาการจากบริษัทรับประกันภัยต่อความเสียหายโดยละเอียด ที่เกี่ยวกับการประกันภัยต่อนี้ สามารถจะศึกษาได้ในเนื้อหาต่อ ๆ ไป

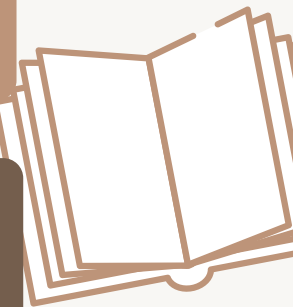

บริษัทประกันภัย

6 **การบัญชีและการเงิน (accounting and finance)** ฝ่ายบัญชีของบริษัทประกันภัย มีหน้าที่ในการบันทึกรายการทางการเงิน การเตรียมงบการเงินต่าง ๆ เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล การจัดทำงบประมาณต่าง ๆ และการวิเคราะห์ฐานะการเงินของบริษัทสำหรับฝ่ายการเงินมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินของบริษัท

7 **การลงทุน (investment)** เบี้ยประกันภัยและเบี้ยประกันชีวิตที่รับล่วงหน้าจากผู้เอาประกันภัยเป็นการระดมทุนจากประชาชน เพื่อนำไปชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกับผู้ประกันภัย ซึ่งเงินส่วนหนึ่งบริษัทสามารถนำไปลงทุน

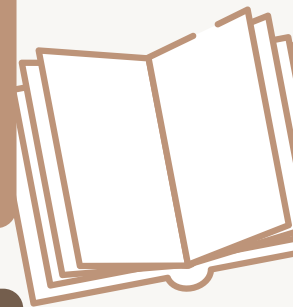

บริษัทประกันภัย

8

การประเมินผลข้อมูล (information technology) บริษัทประกันภัยจะต้องประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับ เบี้ยประกันภัย ค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนความเสียหาย และผลการลงทุนระยะยาว เพื่อศึกษาข้อบกพร่อง และพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้ก้าวหน้าและเหมาะสมกับสถานการณ์ อยู่เสมอในการนี้จะต้องมีการบันทึก รายงานทางบัญชีการเก็บข้อมูลในการประเมินผลปัจจุบันบริษัทประกันภัยทำการประเมินผลข้อมูลโดย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ถูกต้องแม่นยำและรวดเร็วขึ้น

9

นิติการ (legal advising) การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายมักมีปัญหา ข้อกฎหมายเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยนิติกรของบริษัทประกันภัยให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตีความเงื่อนไขกรมธรรม์ต่าง ๆ ตลอดจนการติดตามความเคลื่อนไหวในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทประกันภัย

ตัวแทนและนายหน้า

ตัวแทนประกันภัย (insurance agent) หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบริษัทประกันภัยให้ชักชวนบุคคล มาทำสัญญาประกันภัย โดยต้องได้รับอนุญาตจากกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

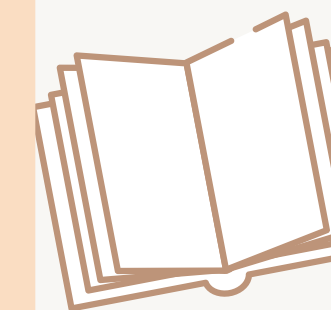
นายหน้าประกันภัย (insurance broker) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ชี้ช่องหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย โดยจะได้รับค่าตอบแทนเมื่อมีผู้ทำประกันภัยผ่านตนเอง นายหน้าประกันภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ และไม่ได้รับเงินเดือนประจำจากบริษัทประกันภัย แต่ นายหน้าสามารถนำลูกค้าไปทำประกันภัยกับบริษัทใดก็ได้ตามความต้องการของลูกค้า

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ถึงแม้จะมีธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยยังคงต้องพัฒนาต่อไป เพื่อให้ทันกับประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกำลังเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะนำไปสู่การเปิดเสรีทางธุรกิจประกันภัย ผู้ประกอบการจึงต้องพัฒนาตนเอง บุคลากร และระบบการบริหารงานให้ทันสมัย นอกจากนี้ ยังมีองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัยที่สำคัญ ได้แก่ สถาบันประกันภัยไทย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมตัวแทนขายประกัน สมาคมนายหน้าประกันภัย สมาคมคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย และสมาคมประกันวินาศภัย รายละเอียดดังนี้

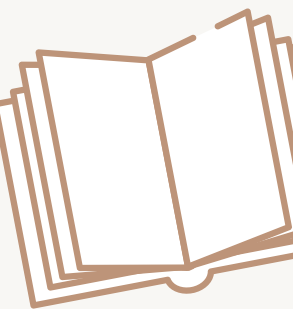
สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สถาบันประกันภัยไทย

สถาบันประกันภัยไทยเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานของธุรกิจประกันภัยประสิทธิภาพและความสำเร็จของธุรกิจประกันภัยมาจากพัฒนาบุคลากรของตนให้มีความรู้ความสามารถและทันสมัย สถาบันประกันภัยมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถแก่บุคลากรเหล่านั้น (ชูเกียรติ ฤกษ์อุดม, 2542 ; ศิริวรรณ วาลิโกดม, 2549) โดยสามารถสรุปได้บทบาทอันสำคัญดังกล่าวไว้ดังนี้

ธุรกิจประกันภัยในสังคมยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งการประกันภัยเป็นเสมือนหลักประกันที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน ผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจประกันภัยทั้งหมด ควรมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการให้บริการที่ดี และมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ

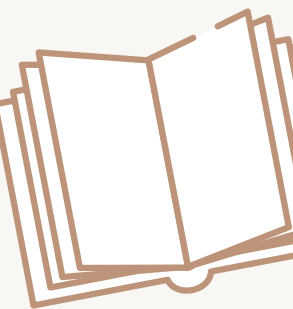

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของมูลนิธิสถาบันประกันภัยไทย มีดังนี้

1. สนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจประกันภัยและการศึกษาวิชาประกันภัยให้เจริญก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่สาธารณชนและเศรษฐกิจของประเทศ
2. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในธุรกิจประกันภัยและวงการศึกษาเกี่ยวกับการประกันภัย
3. สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ การค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการประกันภัยและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. ให้ความร่วมมือส่งเสริมหรือการสนับสนุนกับองค์กรหรือนิติบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
5. ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรกุศลอื่น ๆ สาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ไม่ได้ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

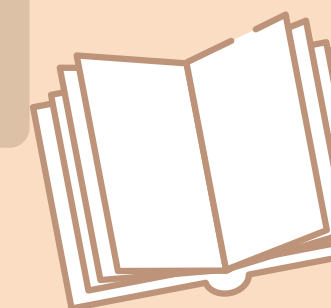

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สมาคมประกันชีวิตไทย

ศิริวรรณ วลลิโกดม (2549) ได้กล่าวถึงสมาคมประกันชีวิตไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ของรัฐและธุรกิจประกันภัยมุ่งส่งเสริมกิจการประกันชีวิตให้เกิดความมั่นคง รวมทั้งคอยดูแลให้ดำเนินไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ความสำคัญและความเป็นมาองค์กรโดยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

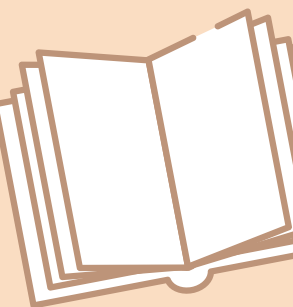

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

ในช่วงปี 2495 ผู้ดำเนินการธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยได้ประชุมปรึกษาหารือในการที่จะจัดตั้งองค์กรกลางสำหรับธุรกิจประกันชีวิตขึ้นและได้จัดตั้งคณะกรรมการที่มาจากบริษัทประกันชีวิตจำนวน 10 คน จาก 10 บริษัทขึ้นเพื่อดำเนินการดังกล่าว ต่อมาในปี 2496 คณะกรรมการดังกล่าว ได้ยื่นหนังสือต่อกรมตำรวจเพื่อจัดตั้งสมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์ที่สามารถสรุปได้ คือ

1. ส่งเสริมการรับประกันชีวิตให้เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป
2. ปลุกฝังความสามัคคีระหว่างบริษัทประกันชีวิต
3. ช่วยเหลือรัฐบาลในการควบคุมบริษัทประกันชีวิตอย่างใกล้ชิด
4. ประสานงานให้สอดคล้องต้องกันกับนโยบายรัฐบาล

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

อธิบดีกรมตำรวจได้ลงนามอนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2496 และคณะทำงานได้ยื่นร้องขอจดทะเบียนเป็นสมาคมฯ ต่อสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2496 ในที่สุดสมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทยได้รับอนุมัติให้จัดตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2499

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีการตราพระราชบัญญัติประกันชีวิตประกาศใช้เพื่อควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตให้มีประสิทธิภาพ และในวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2510 สมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนชื่อเป็นสมาคมประกันชีวิตไทยเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับของพระราชบัญญัติการค้า พ.ศ. 2509

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สมาคมตัวแทนขายประกัน

ซูเทียรติ ฤกษ์อุดม (2542) อธิบายถึงสมาคมตัวแทนขายประกันเป็นการรวมกลุ่มกันระหว่างตัวแทนประกันภัย เรียกชื่อ เป็นภาษาอังกฤษ “Under Writers Association” โดยได้สรุปรายละเอียดของวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจในการขายกรมธรรม์ประกันชีวิต และกรมธรรม์ประกันวินาศภัย และร่วมมือกับทางราชการ และบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย ในอันที่จะช่วยให้กิจการประกันชีวิตและประกันวินาศภัยมีคุณค่าต่อสังคมกว้างขวางขึ้น
2. เพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรี และความสามัคคีในหมู่สมาชิก
3. สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกแก้ไขอุปสรรค ขัดข้องต่าง ๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

4. ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตัวแทน และนายหน้าบุคคลประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ส่งเสริมคุณภาพตัวแทนและนายหน้าบุคคลประกันชีวิตและประกันวินาศภัยให้เข้ามาตรฐาน แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการ ขยายงานตลอดจนข่าวสารอันเกี่ยวกับอาชีพตัวแทนและนายหน้าบุคคลประกันชีวิตและการประกันวินาศภัย
5. ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายใน การประกอบอาชีพตัวแทนและนายหน้าประกันชีวิตและประกันวินาศภัย
6. เพื่อส่งเสริมสุขภาพ พลานามัย การบันเทิงและการกีฬาแก่สมาชิกของสมาคม
7. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สมาคมนายหน้าประกันภัย

หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันชีวิตและพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ซึ่งแยกความแตกต่างระหว่างตัวแทนและนายหน้าประกันภัย และอนุญาตให้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้ นายเจนกิจ ต้นสกุล จึงได้ก่อตั้งสมาคมนายหน้าประกันภัยขึ้นในปี พ.ศ. 2512 โดยมีวัตถุประสงค์ตามที่ชูเกียรติ ฤทธิชัย (2542) ได้สรุปรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อคุ้มครองส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจ และสวัสดิภาพของนายหน้าประกันและร่วมมือกับราชการและบริษัทประกันชีวิตและบริษัทวินาศภัย ในอันที่จะช่วยให้กิจการประกันภัยมีคุณค่าต่อสังคมกว้างขวางยิ่งขึ้น
2. เพื่อรณรงค์ชี้แจงเกียรติ ศักดิ์ศรี และความสามารถในมวลสมาชิก
3. สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิกแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

4. ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของนายหน้าประกัน ส่งเสริมคุณภาพของนายหน้าประกันให้เข้ามาตรฐาน แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการ การขยายงาน ตลอดจนข่าวสารอันเกี่ยวกับอาชีพนายหน้าประกัน
5. เพื่อให้ความช่วยเหลือ และบริจาคในการกุศลต่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือโดยเฉพาะผู้เกี่ยวข้องกับ การประกันภัย
6. เพื่อร่วมมือ ติดต่о หรือเป็นสมาชิกกับสมาคมอื่น ๆ ทั่วโลก ที่ทำงานหรือมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับ สมาคมนี
7. ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิก หรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกในการประกอบอาชีพนายหน้าประกัน
8. ส่งเสริมสุขภาพ พลาณามัย การบันเทิงและการกีฬาแก่สมาชิก
9. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สมาคมคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย

ในธุรกิจประกันภัย บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานก็คือนักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีบทบาทสำคัญในการคิดคำนวณอัตราเบี้ยประกันและเงินสำรองประกัน พวกเขาได้รวมตัวกันจัดตั้ง "สมาคมคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย" เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2518 โดยมีนายทฤชณ์ อัสกรกุล เป็นนายกสมาคมคนแรก โดยมีวัตถุประสงค์ตามที่ชูเกียรติ ฤกษ์อุดม (2542) ได้สรุปรายละเอียดดังนี้

1. คำนวณ วิจัย ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยและวิชาการ ที่เกี่ยวข้องให้เจริญก้าวหน้า
2. ช่วยเหลือทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย และวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องแก่นักศึกษา นิสิต และบุคคลที่สนใจทั่วไป
3. เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ระหว่างสมาชิก
4. ส่งเสริมสามัคคีธรรมละผดุงเกียรติสมาชิก

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

สมาชิกฯ ได้มีบทบาทหลายประการในด้านวิชาชีพ เช่น

1. ร่วมมือกับสำนักงานประกันภัย และสมาคมประกันชีวิตไทยได้สร้างตารางมรณะวิสัยของผู้เอาประกันชีวิตในประเทศไทย
2. ร่วมมือกับสำนักงานประกันภัย และสมาคมประกันชีวิตในการกำหนดคุณสมบัติของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ผู้มีอำนาจในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยและเงินสำรองประกันภัยตามกฎหมาย
3. จัดอบรมความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นครั้งคราว
4. จัดการสัมมนาและบรรยายทางวิชาการและอื่น ๆ

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

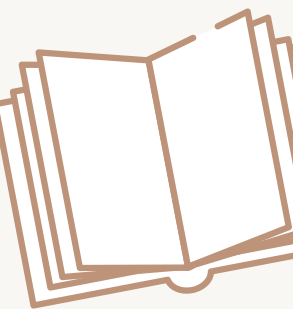

สมาคมประกันวินาศภัย

สมาคมประกันวินาศภัยมีประวัติความเป็นมาเริ่มจากเมื่อมีบริษัทประกันภัยเกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ บริษัทประกันภัยยุโรป บริษัทประกันภัยจีน และบริษัทประกันภัยไทย ได้ขอจดทะเบียนร่วมกันจัดตั้งเป็นสมาคม 3 สมาคม (ชูเกียรติ ฤกษ์อุดม, 2542, หน้า 225) คือ

สมาคมในสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่

1. สมาคมประกันภัยจีนแห่งประเทศไทย
2. สมาคมประกันภัยแห่งประเทศไทย

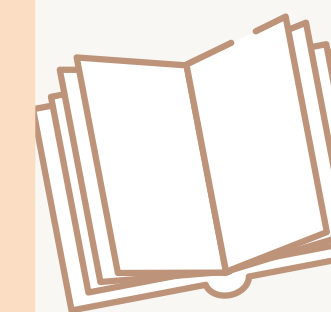
สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

ต่อมาหลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสมาคม พ.ศ. 2508 ได้มีตัวแทนของทั้ง 3 สมาคม คือ

- นาย เจ.บี.เมส์ นายกสมาคมในสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่
- นาย เค.วาย.ซาน นายกสมาคมประกันภัยจีนแห่งประเทศไทย
- นายวัย วรรณะกุล นายกสมาคมประกันภัยแห่งประเทศไทย ได้มอบหมายให้หลวงจำรูญ นิติศาสตร์

เป็นผู้ร่างธรรมนูญและกฎข้อบังคับและได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็น “สมาคมประกันวินาศภัย” เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2510 โดยมีนายวัย วรรณะกุล เป็นนายกสมาคมคนแรก

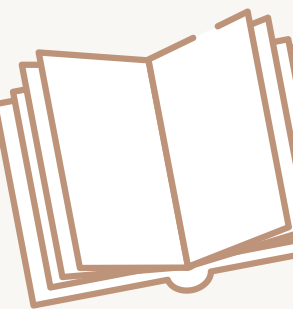

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

ปัจจุบันสมาคมประกันวินาศภัย มีสถานที่ทำการอยู่ที่ 223 ซอยร่วมฤดี ถนนวิทญ์ กรุงเทพฯ ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย เพราะมีบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยทั้งหมดเป็นสมาชิก ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด บริษัท โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบวิสาหกิจอันเกี่ยวกับการประกันภัย
2. สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมทั้งเจรจาทำความเข้าใจกับบุคคลภายนอก เพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจที่อยู่ในวัตถุประสงค์
3. ทำการวิจัยและให้การแนะนำ และความช่วยเหลือแก่สมาชิกเกี่ยวกับการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์
4. ส่งเสริมความร่วมมือ ความสามัคคี และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิก

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

4. ส่งเสริมความร่วมมือ ความสามัคคี และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิก
5. ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิก หรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอก
6. ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมกิจการของสมาชิกและสมาคมฯ
7. วางระเบียบให้สมาชิกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อให้การประกอบวิสาหกิจเกี่ยวกับการประกันภัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
8. สมาคมการค้านี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการในทางการเมือง
9. สอดส่องติดตามความเคลื่อนไหวของกิจการประกันภัยทั้งภายใน และภายนอกประเทศ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การประกอบธุรกิจประกันภัยและเศรษฐกิจของประเทศ

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

10. ให้การศึกษา แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการตลอดจนข่าวสารอันเกี่ยวกับธุรกิจประกันภัย

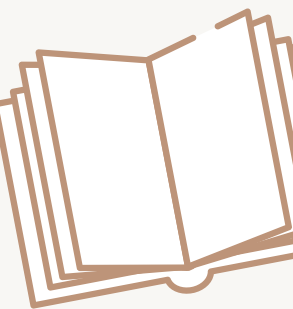
11. สถิติหรือเอกสาร รวมทั้งทำการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประกันภัย

12. ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกำหนดระเบียบการต่าง ๆ ให้สมาชิกถือปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อให้การประกอบธุรกิจประกันภัยดำเนินการไปโดยเรียบร้อย

13. เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันภัยต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง หรือสถาบันอื่น ๆ

14. จัดตั้งสโมสรและอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสวัสดิการสมาชิกตามระเบียบการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจะได้

กำหนด

สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย

องค์กรหรือสถาบันประกันภัยเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันภัย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภค ส่งเสริมเศรษฐกิจ และสนับสนุนให้สถาบันประกันภัยต่างๆ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใกล้เคียงข้อพิพาท การวิจัย และการพัฒนาคุณภาพของตัวแทนและนายหน้าประกันภัย เพื่อให้ธุรกิจประกันภัยมีความเจริญก้าวหน้า

บทสรุป

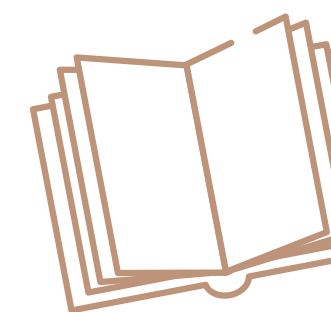
ธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยพ่อค้าชาวต่างประเทศได้นำระบบการประกันภัยทางทะเลและขนส่งเข้ามา ซึ่งถือเป็น การประกันวินาศภัยประเภทแรก ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ปัจจุบันมีกฎหมายที่ควบคุมธุรกิจประกันภัยโดยเฉพาะ 2 ฉบับ ได้แก่

- พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีก 2 ฉบับ คือ

- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
- พระราชบัญญัติผู้ประกอบการเรือโดยสารรับจ้าง

บทสรุป

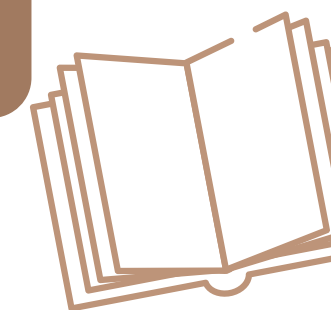
สถาบันการประกันภัยในประเทศไทย ได้แก่

- สถาบันประกันภัยไทย
- สมาคมประกันชีวิตไทย
- สมาคมตัวแทนขายประกัน
- สมาคมนายหน้าประกันภัย
- สมาคมคณิตศาสตร์ประกันภัยแห่งประเทศไทย
- สมาคมประกันวินาศภัย

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย ได้แก่

- กรมการประกันภัย
- บริษัทประกันภัย
- ตัวแทนและนายหน้า

องค์กรหรือสถาบันประกันภัยที่รวมตัวกันมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาธุรกิจประกันภัยให้เจริญก้าวหน้า เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์ต่อผู้บริโภคและต่อรัฐบาลในการสร้างเศรษฐกิจให้มั่นคงด้วยการส่งเสริมให้เกิดการออมและนำไปสู่การลงทุน

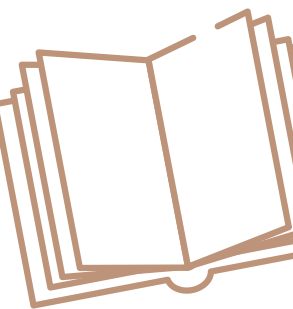

คำถามท้ายบท

จงตอบคำถามต่อไปนี้

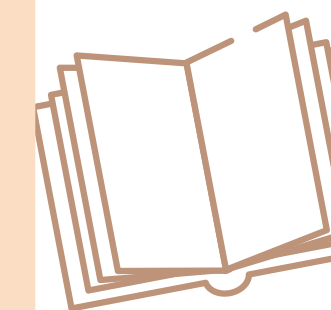
1. ให้บรรยายประวัติการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยว่าเป็นอย่างไรบ้าง
2. การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยทั่วไป ประทับด้วยขั้นตอนอะไรบ้าง จงอธิบาย
3. บริษัทประกันภัยต่อรับทำประกันภัยจากบริษัทประกันภัยด้วยมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง
4. กรมการประกันภัย มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอะไรบ้าง
5. บริษัทประกันภัย มีหน้าที่อะไรบ้าง
6. ตัวแทนและนายหน้า มีหน้าที่อะไรบ้าง
7. สถาบันประกันภัยไทย มีบทบาทที่สำคัญอะไรบ้าง
8. สมาคมประกันชีวิตไทย มีความสำคัญและความเป็นมาอย่างไรบ้าง
9. สมาคมประกันชีวิตไทย มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอะไรบ้าง
10. สมาคมประกันวินาศภัย มีความสำคัญและความเป็นมาอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

- ชูเกียรติ ฤกษ์อุดม. (2542). **การประกันภัย**. นครปฐม: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ศิริวรรณ วาสีโกดม. (2544). **การประกันภัยและการจัดการธุรกิจการประกันภัย**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- สมาคมประกันวินาศภัย. (2549). **คู่มือวิชาการประกันภัย: คณะอนุกรรมการส่งเสริมการประกันภัย ประจำปี 2548-50**. กรุงเทพฯ: สมาคมประกันภัยวินาศภัย.

THANK
YOU!

